

Chrzypsko Wielkie - Kraina kwitnących tulipanów

Wieś położona nad jeziorem Chrzypskim i strugą Oszczeniłą. Na kartach historii zanotowano jej nazwy 1393 Krzipszko, 1401 Maior Chrzipsko, 1419 Chrzibsko, 1448 Chrzypsko Maius, 1476 Magna Chrzypsko, 1914 Seeberg. Pierwsze wzmianki o wsi pochodzą z 1393 r., kiedy to należała do rodziny Chrzypskich. W tamtym okresie Chrzypsko rozwijało się będąc w cieniu Sierakowa, stanowiącego wówczas główny ośrodek oporu przeciw najazdom krzyżackim. Większego znaczenia nabrało ok. 1590 r., kiedy to Sieraków stał się własnością Piotra Opalińskiego. Osada rozrosła się pod każdym względem, stając się dużą i zamożną wsią. W wyniku rozbiorów Chrzypsko Wielkie znalazło się pod panowaniem pruskim. Niewola ta zakończyła się dopiero w pierwszych dniach 1919 r., dzięki Powstaniu Wielkopolskiemu. Chrzypscy pozostawali właścicielami wsi do pocz. XVII w., kiedy wraz z innymi ziemiami i majątkami, posiadłość przeszła w ręce Opalińskich herbu Łódzia, włączona została do kucza dóbr sierakowskich. W dobrach tych znajdowała się do XVIII w., kiedy to Sieraków wraz z przyległościami, wchodzący w skład wiana Katarzyny Opalińskiej, żony króla Stanisława Leszczyńskiego, podzielił los innych królewskich opuszczonych przez właściciela. W 1749 r. dobra zostały sprzedane ministrowi Augusta III, hr. Brühlowi. Po jego śmierci przeszły w ręce Piotra Mikołaja barona de Gartemberg-Sadogórskiego, tajnego radcy królewskiego. W 1780 r. zostały przez niego sprzedane Karolowi Abrahamowi de Fritsch, konsyliarzowi elektora saskiego. W końcu XVIII w. właścicielem Chrzypaska był Łukasz Bniński, sędzia ziemski poznański, starosta sokolnicki i babimojski, poseł na sejm. Na pocz. XIX w. posiadłość przeszła w ręce Kierskich herbu Jastrzębiec, którzy zamieszkali w Chrzypsku na stałe. Po powrocie z powstania listopadowego, osiedlił się tu Emil Kierski, oficer wojsk polskich, który odziedziczył majątek po ojcu Michale i przebywał w nim aż do śmierci w 1874 r. Brak szczegółowych informacji, które opisywałyby położony niżej dwór. Prawdopodobnie jego budowę należy łączyć z Kierskimi herbu Jastrzębiec. Został gruntownie przebudowany na pocz. XX w. przez kolejnych właścicieli, rodzinę Schlinckę. Pałac położony wyżej, został wzniesiony dla Wilhelma Kothe. Od lat 30-tych do 1952 r. pałac ten należał do rodziny Dobrowolskich. Zabytkiem cenniejszym i ciekawszym od pałacu, jest w Chrzypsku Wielkim gotycki kościół. Powstał w latach 1600 -1609z inicjatywy Wojciecha i Stanisława Chrzypskich, w miejsce starszego, drewnianego. Od budowy kościoła na początku XVII w. do końca XVIII w. kościół nosił wezwanie św. Wojciecha i św. Stanisława. Później utrzymano jedynie wezwanie św. Wojciecha.

źródło: <http://www.polskiezabytki.pl>

Na mapie Chrzypaska Wielkiego zaznaczono różne miejsca i obiekty, będące punktami kontrolnymi (PK). Do każdego PK wyznaczono zadanie. Rozwiązanie zadań należy dostarczyć do organizatora.

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl, lub za pomocą formularza ze strony trino.pttk.pl. Przesłanie odpowiedzi oznacza wyrażenie zgody na publikację na liście osób, które przebyły TRInO.

PK	Pytania
1	Jak nazywa się właściciel Hurtowni Ogrodniczej (napis na budynku)?
2	Ile ceglanych słupków znajduje się w przejściu bramy?
3	Jaka nazwa widnieje na tabliczce?
4	Ile kolumn wspiera wejście do pałacu?
5	Nazwa jakiego Parku widnieje na tablicy?
6	U kogo jest przedszkole (napis z budynku)?
7	Ile czerwonych bram wyjazdowych posiada budynek straży pożarnej?
8	Czyja figura tutaj stoi?
9	Ile okien znajduje się na ostatniej kondygnacji wykonanej z muru pruskiego?
10	Na ilu poziomach znajdują się okna od strony głównego wejścia do szkoły?
11	Pomnik: „na jakich frontach”?
12	Ile wieżyczek jest na dachu kościoła katolickiego?
13	Ile razy na tablicy z nazwą "rowerowy kątek" występuje znak roweru?
14	Jaki zwierz widnieje na tablicy?

Legenda:

- budynek
- pomnik
- kapliczka
- tablica
- inny obiekt
- obiekt nieistniejący kościół ewangelicki

Aktualność mapy:
marzec 2021
wersja 1.0

Opracowanie trasy:
Alicja Pospieszala

Długość trasy: 3,5 km
Liczba PK: 14